

Werk

Titel: Ad Emin. et Rev. principem Carolvm S. R. E. Card. Rossettv[m] Episcopvm faventinv

Jahr: 1646

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN367611805

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611805>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611805>

LOG Id: LOG_0217

LOG Titel: De Cinnamomo Ave. Cap. XXIX.

LOG Typ: chapter

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN367611716

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611716>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611716>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

DE CINNAMOMO AVE.

Cap. XXIX.

ab. 9. c. 13

Hanc Auem, Aristoteli notam Bellonius cum Manucodiata, Rhyntace, necnon Phoenice, sicuti sæpè diximus, implicat, quare non ab re de ea hic pertractabimus, maxime quòd rarissima sit, & Manucodiatis etiam rarior. Et quamvis nihil de ea certi habeam, ex ijs tamen, quæ ex antiquis allaturus sum, Bellonij hallucinatio manifestabitur.

SYNONIMA.

a L. 10. c. 33.

Aristoteli *κιννάμωμος*, Plinio Cinnamologus, (alij Cinamomus legunt) dicitur; Heromolauus Barbarus apud Arist. *κιννάμολγος*, non *κιννάμωμος* scribendum esse suspicatus est. Ornithologus autoritate Nestoris Grammatici, & medicorum, Theophrasti nempe, Aeliani, Philis, Dionysij, & eius interpretis Eustathij. Cinnamomum per n simplex scribendum esse putat, à cinnamomo, videlicet aromate, quod primam corripit. Sed cum passim apud Poetas eosq; præcipuos, vt Ouidium & Claudianum primam variari, & modò per n simplex modò per duplex scribi videam, id non magnifacio. Eustathius Aristoteli tum ipsos furculos, tum ipsas Aues, ex illis nidum cõstruentes *κιννάμωματα* genere neutro plurali dicit tradit, quod sanè commodius fit apud Græcos, quibus *ὄρνις* generale auium nomen etiam neutrum est. Ego nullum neq; apud Græcos, neq; apud Latinos auis nomen neutrum noui. Ornithologus ab Hebraica, vel Arabica voce *ken*, id est, nido, ex quo cinnamomum decuti volunt, nominis originem, non absurdè peti posse arbitratur; vel à *kanec*, hoc est, canna, seu arundine. Cinnamomum enim cortex fruticis est figura cannæ, seu canalis instar, vnde vulgò etiam canella vocatur.

Pisymum.
Ken.
Kaneb.

Canella.

FORMA. DESCRIPTIO.

a In En. 1. c. 10.

Præter vnum a Herodotum, si modo de Cinnamolgo loquatur, neminem veterum habemus, qui de magnitudine Cinnamulgi meminerit. Is verò grandem etiam solummodo dixit. Est enim Vincentius Bellunensis Aristotelis testimonio passere aliquanto maiorem, coloris partim flaui, partim cærulei esse, rostrumq; habere longum ad flauum vergens scripserit, nihil tamen tale apud Philosophum legitur, nec apud quemuis quod noui, alium.

GENVS. DIFFERENTIÆ.

Cinnamulgus auis equidem peregrina est, atq; hæctenus nobis incognita, ita vt ad certum auium genus referre non poterimus; quia tamen ex Herodoti verbis carnibus vesci colligimus, itaq; vel ad rapacium, vel Coruinum genus reducendum arbitramur. Vnde profectò Phœnix minimè esse poterit; siquidem Aristoteles grauissimus, & veridicus author nunquam nobis nugas pro veris obtrudit, vt hic saltem facere conatur Bellonius, qui quàm bene etiam concludat Rhyntacem esse profus non capio, neq; vllum video tantæ audaciz fulcrum. Nec Manucodiata deniq; fuerit, nam hæc pedibus caret, quod cum in omnibus Auibus Aristoteles disertè negauit, Cinnamomum a podem dicere minimè potuit.

LOCVS.

Auis Ara
big.

Aniqui fermè omnes, atq; ipse etiam Aristoteles Cinnamulgum in Arabia degere scripserunt: vnde Solinus auem Arabia, illam nuncupabat. Dionysius Afer, vbi Cinnamomi laudes prosequitur, ex insulis inhabitatis ab Auibus eiusdem nominis id afferi quidem, sed terram quæ id ferat, ignorari vnà cum Herodoto memorat. Possit tamen conijci in insulas illas prope mare rubrum esse, quod inter Africam est, & Taprobanem insulam. Contra a Albertus Cinnamulgum in Aethiopia ex nobiliori cinnamomo nidum texere, auemq; simul cum intertransis suis non euisceratam propter aromaticum eorum quibus nutritur, odoris comedi scribit, sed sine vllò auctore; Nos apud Ctesiam referente b Plutarcho Rhyntacem

a L. 23. de
Animal.
b In vita
Artaxer.

ccm

cem apud Persas nasci, in qua nihil excrementi inueniatur, sed interna omnia adipe plena esse suo loco diximus. Cum hac Cinnamulgom Albertus, eiusque in hoc forte æmulus Bellonius confundunt, cum tamē de Cinnamomo id veteres minimē scripserint. Idē Albertus locū Aristotelis de Alcyone traducens, eam auem minus bene cum Cinnamulgo confundit, ut & alij eum sequuti ineptissimi scriptores.

e L. 9. Hi. cap. 14.

NIDVS.

DE volatu, moribus, generatione, nihil profus memorię proditum reperitur: nisi quōd nidum ex præstantissimi, odoratissimi q. aromatis, cinnamomi inquam furculis extruere: verū de nidi loco, & quomodo cinnamomum id colligatur, qui id tradiderunt 20 autores quā maximē dissentiat. Aristoteles enim in excelsis arboribus, & arborum ramis nō dīficare dixit. Huic Solinus astipulatur, & in excellentissimis lucis nidulari, & nidum propter ramorum altitudinem, & fragilitate hominibus inaccessum esse de suo addidit. Contra Herodotus in præruptis montium extruere nidum prodidit: cuius verba, ut quantum Aristotelis doctrinæ aduersentur, lector videat, apponere libuit: Cinnamomum, inquit, Arabes mirabilis, quā 20 stus aut Casiam legunt, nam aut quomodo, aut qua in terra illud gignatur nequeunt dicere: nisi quod probabili ratione vsuntur, quod quidam volans id gigni in his regionibus, ubi Dionysia, eucasus est, & ipsas cinnamomi fetusucas afferri à granatibus quibusdam auibus ad nidos è luto constrictos in præruptis montium, & homini inaccessis. Contra quas hoc Arabes excoriarunt: boum, aliorumq. defunctorum, & aliorum iumentorum membra minutatim concisa, in ea loca portant, & ubi iuxta nidos posuere, procul abscedunt. Ad hæc frustra delapsę volucres, ad nidum suum carnem comportant; cui su- 30 timendę impares nidi ad terram discissis labuntur, tunc Arabes ei colligendos eos accedunt. Hęc ille le. Quæ sanē verba Plinius plane peruerit, dum priuatim illum id de Phœnicis nido intellexisse, & plūbatis sagittis de cuti scribit, hoc scilicet de suo addens, ut aliis etiā diximus. Quod si verō quipiam Plinium id ab Aristot. qui pariter ita ex arboribus peti, & destrui nidum dixit, mutuatum fuisse obijciat, is tamen Aristotelem minimē de Phœnicie dixisse id crediderit. Nunquid verō Herodotus, & Aristoteles de eadem aue intellexerint, etsi id audacter non affirmem, non tamen omninō negauerim. Etenim fieri potest, ut utroq. modo cinnamomum decutiatur, autiq. tam in arboribus, quam in præruptis montibus nidificet: siquidem id etiam de multis rapacibus verificatur. Neq. verō etiam istæ mihi fabulas sapere videntur, etsi falsa omnia sibi hoc vnico argumento nixus Plinius, quoniam in Arabia cinnamomum non reperitur, videri dicat, eumq. fortē sequutus Aelianus. Eorum, inquit, que nunc adferuntur, si aut, si mereantur eam, siue minus, penes Indos esto, quibus auctoribus hæc ad nos fama dimanauit: quanguam, & Nicomachi filius Cinnamomi aut suauissimo illi aromati cognominis meminit. Hanc Indi ad se eodē 40 vocatum nomine cinnamomum aroma adferre atant: ubi verō aut quomodo id proueniat, hominum nosse neminem. Hæc tenus ille.

Herodotus ab Aristot. dist. sentit.

Arabes quomodo cinnamomum colligant. a L. 12. c. 19.

HIEROGLYPHICVM.

Agyptij aromatarium, aut quempiam ab aromatum mercimonij ditescentem significatur, Cinnamulgom pingebant, quod hæc auis, ut ostendimus, ex illo aromate nidum sibi texat.

Aromatarij pyrus.

DE PICIS MARTIIS. Cap. XXX.

IAm tandem ad institutum à nobis ordinem, à quo digressi sumus, reuertimur & ad Picos accedimus, quorum historiam subinde post Picas promissimus, quoniam, & illos humano sermoni assuefactos aliquando legamus, tū verō maximē quōd rostro sint durissimo, & robu- 30 rissimo.

Æ Q V I V O C A.

Picus a Aristophani Attica, & Dorica lingua πελίκας, communi verō πελικῶν appellatur παρα τὸ πελικῶν τὰ ἕυλα hoc est, à perforandis lignis: quod præter Picos Chamae leonti quadrupedi etiam competit, quod & ipse arboreus, animalculorum sub earum cor- 40 ticibus latitauit causa, rostro pertundat; Idem de alio quodam animali prodidit a Petrus Martyr, cui admirandum rostri formam tribuit, ut potē quod do drantalis magnitudinis, & acutum esse ait, & oris loco in cuspidē foramen habere, per quam linguam longissimam in cubilia formicarum protrudat. Præterea πελικῶν Aristoteli non Pico est, sed Platea, ut b Plinius & Gaza

an Auib. chamæleō quadrupes a Hi. Ind. a 7. dec. 8. b9. b. c. 10 Pelecan a Aristotelis